

det syntes hun var så flaut at hun overfor Marena lot som hun kjente til alt sammen.

De skrev brev til hverandre i timene, små sammentullede sedler. I kapellanens timer satt de ved siden av hverandre, og når han hadde sagt noe riktig vakkert, vekslet de forstående blikk seg imellom. Siden skrev de opp det kapellanen hadde sagt, hvis de husket det.

Sånn svermet Else i fjorten dager, men så ble det for kjedelig.

Else orket ikke lenger å snakke om lengsel. Og Anne Katrine var blitt så hyggelig i det siste — hun var blink i botanikk, Anne Katrine —.

Og det var i grunnen meget morsommere å botanisere med Anne-Katrine enn å gå der og snakke om den drepende kjedelige kapellanen.

Drepende kjedelig var han! Else kunne med sin beste vilje ikke skjønne annet.

Men Marena så ofte bebreidende på Else, under tunge øyelokk.

Far til Anne Katrine

Anne Katrine gikk mye alene. Det var som om hun ikke kunne feste seg til noen av de andre. Hun gikk rank og bar hodet høyt, ansiktet var sterkt og fast, med varme farger.

— Jeg tenker ofte på Anne Katrine, sa Strøm til frøken Lybæk. Hva bor det egentlig bak de grå uutgrunnelige øynene?

— Hun interesserer meg, sa frøken Lybæk. I de første dagene så det ut som om hun ville nærme seg Else Beck, som om den kvitrende, rosenrøde Else kunne bli noe for henne.

Men da hun oppdaget at Else aldri kunne styre sin latter trakk hun seg tilbake. Anne Katrine er nemlig ikke av den lattermilde sorten. Det var meget sjelden noen så henne le. Men når hun lo viste hun en rad skinnende perler.

Hun hadde ikke lett for å lære, men hun var flittig som en maur, pugget sine lekser ord for ord, og skrev hver eneste glose med stor, klar skrift.

Men alltid trakk hun seg tilbake, og når hun trodde seg alene kom det mange sideblikk fra de grå øynene, liksom undersøkende bort på de andre. Hun fulgte med når Else lo og Havor pludret, når Kristiane kneiste og Jutta var attpåsleng, Marena og Dina moret seg kostelig over alt de andre fant på.

Da satt Anne Katrine alene med den vakre nakken, det bløte håret, og det sterke, lukkede ansiktet.

— Anne Katrine er satt sammen av ren hovmodighet, sa Havor.

— Nei, sa Marena, men hun er så mistenksom. Hun tror vi snakker om henne bestandig.

— Det må være tynn moro å snakke om en sånn tverrpomp! sa Havor.

— Jeg liker Anne Katrine, sa Else.

— Jeg ville få noe å gjøre, om jeg skulle like henne, sa Havor. Jeg må jo regne henne som venninne, men hun er en av de verste i allfall.

— Hvor mange venninner har du, Havor? spurte Else.

— Å, tyve stykker tenker jeg, regner jeg de verste og de beste, sa Havor raskt.

Det hendte at frøken Lybæk tok Anne Katrine med på spaserturer, for å snakke med henne og lære henne bedre å kjenne. Men Anne Katrine gikk der rank og vakker og svarte ja og nei, sjelden noe mere.

— Hjertet vil ikke åpne seg hos dette barnet, sa frøken Lybæk og rystet på hodet.

Hver eneste uke på en bestemt dag fikk hun brev fra sin far. Store forretningskonvolutter, med firmanavn og en stor, klosset skrift utenpå, men hun nevnte aldri noe om sitt hjem, eller fortalte smånytt hjemmefra slik alle de andre gjorde. Elses brødre f.eks. var «kjent» av hele jenteflokken. Alf Ditlef og Magnus ble snakket om som nærmeste venner, enda de aldri hadde sett dem for sine øyne.

Kristiane og Havor hadde en bror i Amerika, og denne amerikanske broren var stadig på tapetet. For ikke å snakke om Marena og Dina, med sin morbrorbisp. Alt denne morbroren skulle hjelpe dem til grenset til det utrolige.

Jutta hadde en gammel rik bestemor, som hun måtte skrive til meget ofte, men hun var aldeles ingen brevskriver, og brevplikten plaget

hende. Else foreslo en dag at hun kunne skrive for henne.

Jutta var meget glad. Siden skiftet de alle med å skrive til Juttas bestemor hver eneste uke, en av jenteflokken etter tur.

— Håndskriften betyr ikke noe, for hun ser ikke, sa Jutta.

Etter denne tid var det meget sjelden at bestemoren fikk brev fra den virkelige Jutta.

Men sånt noe hadde Anne Katrine aldri noe med. Hun skrev regelmessig til faren, men det var også alt, de andre visste ikke noe annet enn at hun skrev.

En dag fikk Anne Katrine brev fra faren sin. Da hun hadde lest det var hun helt rød, like opp i håret. Hun satt en stund stille, så sa hun med tykk stemme:

— Frøken Lybæk, far skriver at han vil komme hit ut for å besøke meg. Han ber meg spørre om det er i orden.

— Helt i sin orden, Anne Katrine, sa frøken Lybæk vennlig. Det skal virkelig bli hyggelig å hilse på din far.

— Skriv og si at han er hjertelig velkommen.

— Takk, men han stanser bare noen timer, sa Anne Katrine med nedslåtte øyne. Straks etter reiste hun seg og gikk opp på rommet sitt.

— Jeg vil be ham ta mål av meg til nye sko, sa Hervor da jentene var alene.

— Kanskje vet han råd for skognag, sa Else muntert.

Anne Katrines far var ventet med morgentogget. Anne Katrine og Laurits var reist ned for å hente ham på stasjonen, og hele gjengen var spent på hvordan han så ut.

Middagsbordet var dekket med blomster, og i skomakerens serviett stakk frøken Lybæk en rosenbukett.

Der hørte de dur av en vogn. Alle sprang til vinduene, men frøken Lybæk og frøken Strøm gikk ut på trappen for å ta imot.

En eldre mann steg av. Ansiktet fortalte om slit og arbeide, men han hadde det samme sterke drag ved munnen som Anne Katrine. Men du så straks at han ikke hørte hjemme i de høyere lag av samfunnet.

— Min far — frøken Lybæk — frøken Strøm. Anne Katrine rødmet da hun presenter-

te, mens øynene lynsnart søkte vinduene der jentene sto.

Da hun så dem der oppe, det ene hode over det andre, kneiste hun og bar sitt hode enda høyere. Hun så ut som en dronning, stolt og rank.

Men det blikket hun etterpå ga sin far, la frøken Lybæk merke til. Det var så rørende kjærlig, så ømt og sårt, som om den unge piken ville beskytte ham mot all verdens harde vinder.

Men frøken Lybæk sa til seg selv: Og jeg som trodde at hun ikke hadde noe hjerte.

Frøken Lybæk fikk et helt nytt syn på Anne Katrine.

De gikk alle ut på den brede verandaen. Unge øyne vurderte kritisk faren til Anne Katrine.

Det var frøken Lybæk og skomakeren som snakket, og så Anne Katrine. Hun var varm, glad og snakket høyt og livlig. De andre hadde aldri hørt henne snakke så mye før.

Faren så beundrende på henne og moret seg over alt hun sa. Han hadde en eiendommelig måte å gnisse seg fram og tilbake på stolen på. La en først merke til det, virket det rart. Hver

og Else så det naturligvis straks, og Hver begynte å skubbe seg frem og tilbake på stolen sin og knise til de andre.

Anne Katrine så fort på henne, men oppfattet ikke hva det egentlig gjaldt.

Ved middagsbordet fikk Anne Katrine plass ved siden av faren, oppe ved bordenden hos frøken Lybæk.

— Hva skal jeg gjøre med dette? sa skomakeren da han så rosen i servietten.

— Far er nok ikke vant til å få blomsterbuketter, sa Anne Katrine. Den er til deg fra frøken Lybæk, far.

— Takk, det var nå altfor vennlig. Jeg er bare en vanlig arbeider.

— De er en hedersmann, det er hva De er, sa frøken Lybæk bestemt.

— Jeg hadde tenkt å spørre deg om du ville ha en sykkel, sa Anne Katrines far til datteren.

— Å, far, sa Anne Katrine strålende, du kan skjønne at jeg gjerne vil ha en sykkel!

— Så kunne du sykle rundt når du hadde fri fra leksene dine.

— De andre jentene har vel hver sin?

— Langt ifra! ropte de alle. Ingen av oss har!

— Nei jasså, sa skomakeren og skubbet seg frem og tilbake på stolen sin. Det er nå ikke større saken, ny skubbing, enn at jeg kunne kjøpe to, så kunne den andre høre skolen til.

— Det vil bli festlig! ropte de alle.

— Kan jeg virkelig ta imot et sånt tilbud? spurte frøken Lybæk.

— Så vil Anne Katrine få følge også, når hun tar seg en tur, sa han likesom for å unnskyldte gaven.

— Det er virkelig storartet, sa frøken Lybæk strålende. Hva sier dere småjenter?

— Å, sånn rasende snill far du har, Anne Katrine! ropte noen.

Anne Katrine smilte lykkelig. Ja, det visste hun nok fra før.

— Jeg har ingen andre gleder i verden enn denne jentungen, sa faren henvendt til frøken Lybæk. Det er henne jeg lever for, og hun skriver støtt og stadig at hun har det så godt her, og at alle er så snille, og at hun er så glad for å gå på skole. — Slik fikk jeg sånn lyst til å vise

dere en liten oppmerksomhet, for jentungens skyld.

Vill jubel. De flokket seg om skomakeren alle sammen.

Anne Katrine snakket ikke mere så fort og så høyt. Hun ble mere lik seg selv, men holdt seg stadig ved siden av faren.

Om ettermiddagen ville alle kjøre ned til stasjonen for å si adjø til Anne Katrines far. Og da toget skulle gå, sa Else:

— Nå vil vi rope hurra for faren din, Anne Katrine!

Skomakeren sto i kupevinduet.

De så et arbeidslitt ansikt, med gråsprengt hår, han smilte, og toget suste av sted.

Om kvelden da de hadde lagt seg, hørte Else gråt fra Anne Katrines seng.

— Kjære, gråter du, Anne Katrine?

— Nei da — jo forresten jeg gjør det også, men det er bare fordi jeg er så glad at far har vært her.

Men Anne Katrine gråt også fordi hun skammet seg over seg selv. Hun hadde grudd sånn

for at han skulle komme. Kanskje alle de andre ville gjøre narr av ham. Og så var det hele gått så fint.

Å, at hun kunne skamme seg for sin snille, gode far, bare fordi at han ikke var fin som de andre pappaene. Hun elsket ham jo overalt på jorden!

— Jeg er stygg. Forferdelig stygg, gråt Anne Katrine ned i hodeputen, men aldri skal et menneske få vite at jeg skammer meg for at min far er en enkel mann.

Hun lå med åpne øyne og stirret ut i natten. Men aldri skal jeg føle slik etter denne dag, tenkte hun videre.

Men Else lå våken og tenkte: Anne Katrine kan gråte fordi hun er så glad i faren sin. Så rart! Jeg er nok også glad i min pappa, men gråte på grunn av det? — Nei, det kan jeg sannelig ikke.

Men hun fikk respekt for Anne Katrine. Hun var trofast og dyp.

Det er nok ordentlig kjærighet tenkte Else.

Sykkelturen

Noen daget etter kom syklene. Flunkende nye. Skinnende blanke. Og det ble sykling over alle grenser.

Hvert eneste friminutt var det øvelse ute på den store gårdsplassen. Det varte ikke så lenge før de våget seg så smått ut på landeveien, fjorten dager etter at syklene kom, syklet de til stasjonen etter posten hver eneste dag.

Anne Katrine var som forvandlet. Ikke slik at hun var livlig eller morsom, det lå ikke for henne, men hun snakket mere, ikke minst med Else, om kveldene. Da likte hun å snakke om hva hun skulle gjøre når hun ble ferdig med skolen og kom hjem til faren sin.

— Jeg vil lære bokholderi, slik at jeg kan hjelpe far, sa Anne Katrine.

— Og så skal jeg arbeide! fortsatte hun med lysende øyne. Arbeide er det beste i verden. Ik-